

בדה"ש סי' קי"ז סק"ז, עי' לקמן סק"כ. (ח"ד)

שם ס"ק ה"ל בסופו, מש"כ דזכנית אצן על הכלכלה וכפירות נעשו כפירות ג"כ צמים לדבר האסור, ואסור לשומט מן החור שצכלכלה, ח"ל הרב הגאון ר' משה פראנקענטאל שליט"א דמסתבר כיון שצעת הנחת האצן על הפירות כי' אופן לשמוט הפירות דרך חור שצכלכלה צלי שיזיז את האצן. עיי"כ לא נעשו כפירות צמים כלל. דצמים היינו דבר היתר שהאיסור מונח עליו וא"א לשמוט הכיתר צלי שיזיז את האיסור, ולריך להתיישב בזה : (שם).

מכתב מגאון דורנו שר התורה מוהר"י ראזין (שליט"א) [צ"ל]

נאב"ד דווינסק.

וכוא תשובה על מכתב ששלחתי לו צד"ת דצגמ' יומא דע"ח איתא סנדל לכתחלה לא וצטוש"ע סי' ש"א כי' דאסור לעצור צסנדל צמים וכשמיטו תיבת "לכתחלה", ודצגמ' מזה צצדכ"ש סי' קט"ו סק"ז, וגם בקושי' צגמ' יצמות דמ"ח דלא מוקי רע"ק קרא דוינפ"ש צן אמתך צאשכ שאינך מלווה על מילת עצדיך ודצגמ' מזה צצדכ"ש סי' קי"ח סק"א.

יוס כ' כ"א אצ תרל"ד דווינסק.

כגדר דדרך מלבוש עי' שצת דף קל"ג צמשנכ פורך ע"ש ודף קמ"ו ע"ז גבי צי סדיא ע"ש דרכיכי שרו לכו"ע וקשכ אסור ומחלוקת צמילעי ע"ש ודף קמ"ז ע"ז דאף דלא כוכ לבישכ גמורכ מ"מ דרך מלבוש שרי וצאמת הי"ש צצצת פי"ט קרי זכ דרך מנעל ר"ל ג"כ דלא כוכ צגד גמור עי' שצת דף ס"א דכוכ מחלוקת אס עיקר סנדל משום לער או משום תענוג ע"ש צזכ כי מלבוש ממש כן כוא כמליאות שצטל לכגוף עי' שצת דף קמ"ז ע"א ועירוצין דף ל"ז ע"ז וצילכ ל"ג ע"ז גבי חלוק אף מנעל וכנדל כוכ רק דרך מלבוש וכוכ סנדל כוא מעור קשכ עי' שצת דף קי"ז וציצמות דף ק"ז וכ"מ ועי' וצחים דל"ד ע"ש וכוכ זכ תליא צכך דשצת דף קמ"ו ע"ז גבי צי סדיא וכן זכ כמחלוקת צדף ס"א שכתצתי אס משום לער או משום תענוג ע"ש ולכך מלינו ציר"ש שצת פי"ו דאין לעשות לכבוד שצת מנעל אחר אף שלריך שלא יכא מלבושך כשל חול שצת קי"ג צזכ לא ועי' צתענית דף כ"ג ע"ז דצמיא כוכ לוצסס מחמת שלא יתווק לא מחמת מלבוש ע"ש צזכ וזכ דאמר סנדל לכתחילה לא ר"ל דללצסס רק לאורך מים לא וזכ תליא צכך מחלוקת כנ"ל, ושוצ לא קשיא מ"ש כת"י שס מרצינא ארצינא, וראכ צת"י ציומא שס דרק כוכ דיחויא צעלמא וא"ש מ"ש כת"י ציומא,

צכך דיצמות דף מ"ח, יס צזכ אריכות אס משום דצלא מילכ לא כוכ גדר עצד רק עצד תושב או גם צנולד מו אמת שצצכל דאז רק גדר מליה

הערות

מילכ וזכ נ"מ צין אשכ לאיש *) וצכך מחלוקת דכרמז"ס וראז"ד צכלי ק"פ
אם צאשכ מעכצ מילת עצד ע"ש כגרסא צמכילתא ודף ע"א ע"צ, ואכמ"ל
וכרצכ יש צזכ להאריך מ"ש שפלת לי מחצרת חין אנו זוכר צכ ודי צזכ.
יוסף ראזין רצ דפכ כר"ל.

(*) נראה דר"ל דכא דס"ל לרע"ק דחין מקיימין עצדים שאינם מלין כוא
משום דצלא מילכ לא כוכ גדר עצד, ע"כ גם נשים חין מקיימין עצדים שאינם
מלין, ולי"ע דמקשכ לר"ע מקרא דוינפש צן אמתך, דמשמע דמייירי צנולד מן
אמכ שטצלב וצזכ נשים פטורות, ולכאורכ ע"כ רע"ק מייירי צקונכ עצד גדול
שאם לא רלכ לימול חוזר ומוכרו לנכרי, אצל צצן אמכ שטצלב דזכ יש לו תורת
עצד אפילו לא נימול כיון שאמו טצלב וחייצ צמלות של כעצד א"א לומר דכ"ז
שלא נימול אסור לקיימו, דמכ יוכל לעשות צו, וא"כ מכ מקשכ מצן אמתך,
ונתעוררתי דגם צגמ' שם קשכ דמוקי קרא דצן אמתך צעצד ערל, לכשמיטנו
דגם עצד ערל מוזכר על שציתאו, וקשכ דצשלמא צקונכ עצד ערל שאינו חייצ
צמלות אלטריך קרא לכשמיטנו רצותא דאעפ"כ מוזכר על שציתאו, אצל צצן
אמתך שאמו טצלב וכוא עצד גמור וחייצ צמלות, מכ צכך שלא נימול, ומכ
קמ"ל קרא דמוזכר על שציתאו, מכ צינו לעצד מכול, אמו צשציל שלא קיים
צו רצו מלות מילכ לא יכא מוזכר על שציתאו, ולמכ לי קרא ע"ז, וע"כ דכגמ'
מוקי קרא דצן אמתך צנולד מאמכ שלא טצלב, דכ"ז שלא טצל אינו חייצ צמלות
וקמ"ל דמוזכר על שציתאו, ולפי"ז שפיר מקשכ על רע"ק מקרא דצן אמתך,
ומש"כ כגאון שליט"א או גם צנולד מן אמכ שטצלב לא כצנתי, כפי מכ שנתצאר
דרע"ק לא מייירי צצן אמכ שטצלב, ועוד ילי"ע אם נימא דלרע"ק חין מקיימין
עצדים שא"מ לפי שאינו צגדר עצד, א"כ מדוע לא פליגי גם צשפחכ כנעניות
שלא טצלב דאינכ צגדר שפחכ, ולפי פי' כתום' ציצמות דר"ע יליף מאצרכס
אצינו, ע"כ דמשום מלות מילכ נגע צכ. (ח"ה).

בדה"ש סי' קט"ז סק"ז צסופו, מש"כ דטעם הכיתור שאם ילא לרכ"ר צכלים
כאסורים דלמא נפלי כוא משום כפסד, ע"כ צציתו לריך להסירם
דחין צזכ כפסד, כצצוננתי דא"ל לחילוק צכ, אלא דכ"ז שלא ילא מן כצית מקרי
לכתחלה ואסור אע"פ שלצסם כצר, אצל צילא כצר לרכ"ר מקרי דיעצד ומותר (ח"ד).
בבדה"ש סי' קי"ז סק"ג, מש"כ שם דבפי' ר"ח מתיר לקפל משבת לשבת
ובחוספתא מפורש דאסור, קיצור לשון יש שם, וביאורו דבתוספתא שבת פי"ג
הל' י"ט, איתא מדיחין כלים משבת לאותה שבת אבל לא משבת זו לשבת
אחרת כו' של בית ר"ג לא היו מקפלין כלי לבן שלהן מפני שהן מחליפין
עכ"ל, ומדכללה התוספתא דין הדרת כלים עם דין קפול כלים בהלכה א' מוכח
דיין א' להם, וכמו דהדחה אסור משבת לשבת, כן קפול כלים אסור משבת
לשבת, וכש"כ הוא דבהדרת כלים לא הוי רק הכנה בעלמא ואסור לשבת
אחרת כש"כ קיפול כלים דהוי תיקון לבגד, ומצאתי בראב"ן מפורש ג"כ דאסור
לקפל לשבת אחרת, ובפי' אבן שלמה" שם, מביא את הר"ח הנ"ל ומחליט
דהראב"ן לא יחלוק על הר"ח אלא שיש ט"ס בר"ח עיי"ש: (ח"ו).